

Adviescollege —
toetsing regeldruk

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen
Mevrouw drs. C.J. Schouten
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie MvH/RvZ/SH/bs/ATR2696/2022-U137

Uw referentie

Datum 21 december 2022
Betreft Wijziging van de Regeling beslagvrije voet in verband met de vaststelling van de termijn bedoeld in artikel 475da, vijfde lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en enkele wijzigingen van de modelmededeling

Geachte mevrouw Schouten,

Op 6 december 2022 is de *Wijziging van de Regeling beslagvrije voet in verband met de vaststelling van de termijn bedoeld in artikel 475da, vijfde lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en enkele wijzigingen van de modelmededeling* voor advies aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) toegezonden. Het voorstel is gepubliceerd op internetconsultatie.¹ De reactietermijn van de consultatie bedroeg één week, omdat de wijziging met spoed in werking moet treden, zodat betrokkenen snel kunnen profiteren van de mogelijkheid tot een hogere beslagvrije voet. De adviestermijn van ATR verloopt op 3 januari 2023.

Context en inhoud van het voorstel

Bij burgers met schulden kan beslag worden gelegd op het inkomen. Zij hebben dan recht op een minimumbedrag om van te leven. Dit is de beslagvrije voet. De Verzamelwet SZW 2023 (hierna: verzamelwet) voert wijzigingen aan het stelsel van de beslagvrije voet door om het bestaansminimum van burgers beter te beschermen. De wijzigingen zien op de mogelijkheid om de beslagvrije voet tijdelijk te verhogen bij hoge woonkosten. Burgers krijgen zo meer tijd om hun huishoudboekje weer in balans te brengen. Daarbij wordt ook de doelgroep verbreed die de beslagvrije voet tijdelijk kan verhogen. De mogelijkheid gold eerst voor burgers met de maximale beslagvrije voet. De verzamelwet schrapt de voorwaarde van de maximale beslagvrije voet, zodat de mogelijkheid ook open komt te staan voor mensen met een lagere beslagvrije voet. De tweede wijziging ziet op de termijn van de tijdelijke ophoging. Die termijn stond vast op zes maanden. De verzamelwet schrapt deze termijn, omdat deze het niet mogelijk maakte om in te spelen op de (snel wijzigende) dynamiek van de woningmarkt. De verzamelwet introduceert een delegatiebepaling waarmee de termijn van de tijdelijke ophoging vast kan worden gesteld bij ministeriële regeling. Het nu voorliggende voorstel werkt dit nader uit.

¹ Zie [Overheid.nl | Consultatie Wijziging van de Regeling beslagvrije voet \(internetconsultatie.nl\)](https://overheid.nl/consultatie/wijziging-van-de-regeling-beslagvrije-voet-internetconsultatie).

Verder wijzigt dit voorstel de modelmededeling die een beslaglegger hanteert om burgers te informeren over de hoogte van de beslagvrije voet en de gegevens die gebruikt zijn voor de berekening van de beslagvrije voet. Naast tekstuele verduidelijkingen worden aanpassingen doorgevoerd voor de verdeling van het beschikbare bedrag tussen de schuldeisers en de mogelijke verhoging van de beslagvrije voet in verband met de woonkosten.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. *Nut en noodzaak*

Het doel van de aanpassingen aan het stelsel van de beslagvrije voet is om burgers waarbij beslag is gelegd op het inkomen, meer financiële ruimte te geven als de woonkosten hoog zijn. Dit voorkomt dat zij onder het bestaansminimum terecht komen. Of dat doel wordt bereikt, is afhankelijk van *wie* in aanmerking komt voor de tijdelijke verhoging de beslagvrije voet en de *duur* van de tijdelijke verhoging van de beslagvrije voet. De verbreding van de doelgroep is doorgevoerd met de verzamelwet. De duur van de tijdelijke verhoging zit in het nu voorliggende voorstel.

Aangezien de duur van de tijdelijke ophoging pas in dit voorstel is verankerd, is het nu pas mogelijk om de effecten van het gewijzigde stelsel in kaart te brengen en te bepalen of het doel van de aanpassingen aan het stelsel wordt behaald. De toelichting van dit voorstel geeft echter geen inzicht in de effecten van het gewijzigde stelsel, terwijl deze informatie wel nodig is om bij een evaluatie van het stelsel in kaart te kunnen brengen of de maatregelen effectief zijn en of aanvullende maatregelen getroffen moeten worden om het doel te bereiken. Het college vindt het daarom belangrijk dat de toelichting ook beschrijft op welke wijze zicht wordt gehouden op het doelbereik van het voorstel zodat het mogelijk is om het gewijzigde stelsel te evalueren en te bepalen of aanvullende maatregelen getroffen moeten worden om het doel te bereiken. Het geeft in overweging mee hier aandacht aan te besteden in de toelichting. Het college gaat bij de passage gevolgen regeldruk nader in op (het ontbreken van) de effectenanalyse van het stelsel.

Het college heeft geen nadere opmerkingen bij nut en noodzaak.

2. *Minder belastende alternatieven*

Dit voorstel voert de laatste wijzigingen aan het stelsel van de beslagvrije voet door. Deze zijn noodzakelijk om het gewijzigde stelsel inwerking te laten treden. De keuze voor de verlenging van de termijn van de hogere beslagvrije voet is onderbouwd.

Het college heeft geen opmerkingen bij minder belastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

Dit voorstel introduceert geen aanvullende verplichtingen voor burgers als zij de beslagvrije voet willen verhogen. In zoverre geeft dit voorstel geen aanleiding tot opmerkingen. De vraag is echter wel of de mogelijkheid van het ophogen van de beslagvrije voet voldoende bekend is bij burgers die hier gebruik van kunnen maken, zeker aangezien de doelgroep groter is geworden in het nieuwe stelsel. De toelichting geeft geen inzicht in de wijze waarop de doelgroep over de wijzigingen wordt geïnformeerd. Daardoor is niet duidelijk of de wijzigingen bekend zijn bij de doelgroep en of de beoogde resultaten van de verlenging worden verwezenlijkt.

3.1 Het college adviseert nader toe te lichten op welke wijze burgers worden geïnformeerd over de mogelijkheid om de beslagvrije voet tijdelijk op te hogen in het geval van hoge woonkosten.

Het college merkt op dat het belangrijk is de doelgroepen te betrekken bij het ontwerp van dit soort voorstellen. Dit kan door een openbare consultatie te houden of door doelgroepen gericht te benaderen. Geïnteresseerden zijn bij dit voorstel geraadpleegd via een internetconsultatie. Deze consultatie duurde slechts één week. De vraag is of een dermate korte periode geen afbreuk doet aan de betekenis van de consultatie en of geïnteresseerden en belanghebbenden wel voldoende gelegenheid is gegeven om te reageren op het voorstel. Het college geeft in overweging om bij toekomstige voorstellen de consultatietermijn langer te maken zodat geïnteresseerden en belanghebbenden meer tijd hebben om te reageren.

4. Gevolgen regeldruk

De regeldrukparagraaf geeft aan dat de mogelijkheid om rekening te houden met hogere woonkosten gevolgen heeft voor de regeldruk, omdat burgers bij de aanvraag informatie moeten verschaffen. De paragraaf geeft verder aan dat de vergroting van de doelgroep mogelijk tot een toename van het aantal aanvragen leidt. Deze beschrijving geeft echter geen inzicht in de omvang van de doelgroep die de beslagvrije voet tijdelijke kan ophogen, hoeveel aanvragen er verwacht worden, hoeveel tijd het doen van een aanvraag kost en of er tijdens de langere (tijdelijke) termijn van ophoging van de beslagvrije voet tussentijds nog aanvullende informatie moet worden verschaft aan de beslaglegger.

Beslagleggers moeten gaan werken met een nieuwe modelmededeling. De nieuwe modelmededeling moet door de beslaglegger worden vastgelegd in de administratie. Een kwantitatieve analyse van de regeldrukgevolgen van deze handeling ontbreekt.

4.1 Het college adviseert de regeldrukparagraaf voor burgers en bedrijven op bovenstaande punten aan te vullen, conform de Rijksbrede methodiek.

Dictum

Nut en noodzaak van de wijzigingen uit dit voorstel zijn toereikend onderbouwd. Het college merkt daarbij wel op dat de onderbouwing van het voorliggende voorstel niet duidelijk maakt hoe zicht wordt gehouden op de mate waarin het gewijzigde stelsel ook zijn doel bereikt. Het college constateert verder dat niet duidelijk is op welke wijze burgers worden geïnformeerd over de mogelijkheid om de beslagvrije voet tijdelijk op te hogen in het geval van hoge woonkosten. Tot slot is de regeldrukparagraaf niet compleet.

Gelet op deze bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Het voorstel vaststellen nadat rekening is gehouden met de adviespunten.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris